

E. Tomczak

Kościeliska, pow. Olesno Śląskie

Informator Archeologiczny : badania 5, 56-57

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

letowy /Nr 2104/ zaliczony do kultury ceramiki sznurowej. Ogromną większość wśród zbadanych obiektów stanowiły groby zaliczane do wczesnej fazy kultury łużyckiej i datowane w zasadzie na III okres epoki brązu. Niektóre z nich są nieco starsze i pochodzą jeszcze ze schyłku II okresu epoki brązu, a niektóre można już zaliczać do IV okresu tej epoki. Były to groby ciałopalne popielnicowe lub bespopielnicowe jamowe.

Odrębną grupę tworzy dziesięć dużych grobów, datowanych też w zasadzie na III okres epoki brązu. W grobach tych przeważnie spalone kości złożone były w podłużnej trumnie drewnianej. W jednym z grobów tego typu natrafiono na niespalone szczątki zmarłego ułożonego w pozycji skurczonej, skierowanego głową na wschód. W kilku grobach omawianej grupy znajdowały się jamy po czterech słupach wkopanych w dno grobu.

Badano też w dalszym ciągu sgrupowanie ciałopalnych grobów schyłkowej fazy kultury łużyckiej, datowanych na początki okresu lateńskiego. Odkryto szereg dalszych pochówków popielnicowych, z których ostery wyposażone były w zapinki brązowe lub żelazne o konstrukcji wczesnolateńskiej. Zbadano też jeden grób szkieletowy i jeden ciałopalny popielnicowy, należące do kultury celtyckiej.

KLESZEWO, pow. Pułtusk

patrz okres wpływów rzymskich

KOŚCIELISKA, pow. Olesno Śląskie

Konserwator Zabytków Archeologicznych w Opolu

Badania prowadził mgr E. Tomosak. Finansował WKZ w Opolu. Pierwszy sezon badań.

Cmentarzysko kultury łużyckiej epoki brązu.

Stanowisko /Nr 18/ położone jest na niewielkim wzniesieniu, około 250 m na wschód od północnych zabudowań wsi. Niszczono było eksploatacją piasku.

W wykopie I/71, o powierzchni około 1,5 ara, odsłonięto 14 grobów, w tym 10 szkieletowych, 3 ciałopalne i 1 nieokreślony. Wszystkie pochówki szkieletowe posiadały obstawy lub bruki kamienne. Jamy grobowe zorientowane były wzdłuż osi północ-południe. Szkielety nie zachowały się. Poszczególne groby wyposażone były w naczynia. Nie znaleziono żadnych wyrobów metalowych. Groby ciałopalne reprezentowane były przez pochówki bespopielnicowe, w których obok naczyń występowało skupisko przepalonych szczątków.

Cmentarzysko jest charakterystyczne dla grupy górnośląsko-mazowieckiej kultury Łużyckiej. Na podstawie ceramiki można je datować na V okres epoki brązu. Podczas badań stwierdzono, że stanowisko jest też częściowo zagrożone przez orkę, która niszczy bruki kamienne a nawet płytko zalegające jamy grobowe.

LESISKO-STROBIN, pow. Wieluń
Stanowisko 1

Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi

Badania prowadzili mgr Franciszek J. Cempla /autor sprawozdania/ i mgr Mieczysław Góra. Finansowało MAiE w Łodzi. Trzeci sezon badań. Cmentarzysko kultury Łużyckiej z III-IV okresu epoki brązu.

Prace miały charakter badań ratowniczych. Przekopano 6 odcinków /VI-II/ o łącznej powierzchni około 100 m². Odkryte 5 grobów /Nr 7 - 11/. Wszystkie groby zostały wcześniej zniszczone przy karczowaniu lasu, a następnie przy eksploracji piasku.

Najciekawszym znaleziskiem jest figurka kultowa w kształcie ryby-ptaka o długości 9 cm i wysokości 5 cm, znaleziona obok jamy zniszczonego grobu Nr 7. Na grzbiecie figurki znajduje się ornament w postaci równoległych kresek układających się w "jodełkę". Zachowane fragmenty naczyn są formami typowymi dla ceramiki kultury Łużyckiej z III-IV okresu brązu. Przebádano w całości teren cmentarzyska mogący ulec zniszczeniu przy eksploracji piasku. Na wykopie pracowała młodzież z Łódzkich szkół średnich, sgrurowana na Młodzieżowym Obozie Archeologicznym.

LUBOSZYCE, pow. Lubsko

Pracownia Archeologii Śląska ZAN
IHGM PAN we Wrocławiu

Badania prowadził dr hab. Bogusław Gedi-ga. Finansował IHGM PAN. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko ciepłopalne kultury Łużyckiej z epoki brązu.

W czasie systematycznych badań wykopaliskowych, prowadzonych na cmentarzysku z okresu lateńskiego i wpływów rzymskich w Luboszy-cach zauważono, iż podczas usuwania pni drzew, w odległości 135 m w kierunku południowym od wykopów ulegają niszczeniu groby kultury Łużyckiej.